

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
DİNİ QURUMLARLA İŞ ÜZRƏ DÖVLƏT KOMİTƏSİ
AZƏRBAYCAN İLAHIYYAT İNSTİTUTU**

**DİN ARAŞDIRMƏLƏRİ
JURNALI**

№ 1 (10). İYUN 2023

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
DİNİ QURUMLARLA İŞ ÜZRƏ DÖVLƏT KOMİTƏSİ

AZƏRBAYCAN İLAHIYYAT İNSTİTUTU

“DİN ARAŞDIRMALARI” JURNALI

BAŞ REDAKTOR:
i.f.d., dos. Aqil Şirinov

ELMİ REDAKTOR:
f.f.d., dos. Mirmiyaz Mürsəlov

REDAKSİYA HEYƏTİ

F.e.d. Mübariz Qurbanlı (Azərbaycan Respublikası Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi – Azərbaycan) • Prof. Etibar Nəcəfov (Azərbaycan) • Prof. İlham Məmmədzadə (Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası – Azərbaycan) • Prof. Saffət Köse (İzmir Katip Çelebi Universiteti – Türkiyə) • Prof. Nəbi Mehdiyev (Trakya Universiteti – Türkiyə) • Prof. Zekəriya Güler (İstanbul 29 Mayıs Universiteti – Türkiyə) • Prof. Abdullah Kahraman (Marmara Universiteti – Türkiyə) • Prof. Mustafa Altundağ (İstanbul 29 Mayıs Universiteti – Türkiyə) • Prof. Muammer Erbaş (Dokuz Eylül Universiteti – Türkiyə) • Prof. Damir Muxetdinov (Moskva İslam İnstitutu – Rusiya) • Prof. Aalia Sohail Xan (Müsəlman İnstitutu – Pakistan) • Dos. Shamsadin Kerim (“Nur-Mübarək” Misir İslam Mədəniyyəti Universiteti – Qazaxıstan) • Prof. Əbülfəzi Kiyəşimsəki (Əmir Kəbir Universiteti – İran) • Prof. Məhəmməd Səidi Mehr (Tərbiyyət Müdarris Universiteti – İran) • Dos. Anşqar Jodik (Friburg Universiteti – İsveçrə) • Dos. Bəhrəm Həsənov (Bülent Ecevit Universiteti – Türkiyə) • fil.f.d. Səyyad Salahlı (Azərbaycan Respublikası Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi – Azərbaycan) • Dos. Aqil Şirinov (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • Dos. Mübariz Camalov (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • Dos. Mirmiyaz Mürsəlov (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • Dos. Elnurə Əzizova (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • Dos. Anar Qafarov (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • Dos. Əhməd Niyazov (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • Dos. İlkin Əlimuradov (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • Dos. Asaf Qənbərov (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • Dos. Namiq Abuzərov (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • Dos. Elvüsal Məmmədov (Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası – Azərbaycan) • Dos. Ələddin Məlikov (Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası – Azərbaycan) • Dos. Aslan Həbibov (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • Dos. Rəşad Mustafa (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • f.f.d. İbrahim Quliyev (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • i.f.d. Ceyhun Məmmədov (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • f.f.d. Kövsər Tağıyev (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • i.f.d. Ülkər Abuzərova (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • f.f.d. Vüqar Səmədov (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • f.f.d. Faiq Əhmədzadə (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • f.f.d. İradə Tağıyeva (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • f.f.d. Qafqaz Abdurahmanov (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • s.f.d. Daşdəmir Mahmandarov (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • f.f.d. Aliyə Mürsəlova (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan) • s.f.d. Elnur Əzimli (Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu – Azərbaycan)

ƏDƏBİ REDAKTORLAR:

Rəna Həsərova
Leyla Salayeva

MƏSUL KATİB:

Elnurə Ağaoğlu

KORREKTOR:

Elnurə Ağaoğlu

ƏLAQƏ:

Məhəmməd Naxçıvani, 29/Yasamal/Bakı
journal@ait.edu.az
Tel.: (012) 436 77 66 (daxili: 402),
(070) 250 05 27

ISSN: 2618-0030

Tiraj: 500

“Din araşdırmaları” jurnalında dərc olunan faktlar və fikirlərə görə yalnız müəlliflər məsuliyyət daşıyır.

№ 1 (10) İYUN 2023

© Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОМИТЕТ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
ПО РАБОТЕ С РЕЛИГИОЗНЫМИ ОБРАЗОВАНИЯМИ**

АЗЕРБАЙДЖАНСКИЙ ИНСТИТУТ ТЕОЛОГИИ

ЖУРНАЛ “РЕЛИГИОЗНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ”

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

д.ф.т., доц. Агиль Ширинов

НАУЧНЫЙ РЕДАКТОР:

д.ф.ф., доц. Мирнияз Мурсалов

СОСТАВ РЕДАКЦИИ

Д.ф.н. Мубариз Гурбанлы (Государственный Комитет Азербайджанской Республики по работе с религиозными образованиями – Азербайджан) • Проф. Этибар Наджафов (Азербайджан) • Проф. Ильхам Мамедзаде (Национальная академия наук Азербайджана – Азербайджан) • Проф. Сафвет Кесе (Измирский университет Катип Челеби – Турция) • Проф. Наби Мехдиев (Университет Тракия – Турция) • Проф. Зекерия Гюлер (Стамбульский Университет 29 мая – Турция) • Проф. Абдуллах Кахраман (Университет Мармара – Турция) • Проф. Мустафа Алтундаг (Стамбульский Университет 29 мая – Турция) • Проф. Муаммер Эрбаш (Университет 9 сентября – Турция) • Проф. Дамир Мухетдинов (Московский исламский институт - Россия) • Проф. Аалия Сохаил Хан (Мусульманский Институт – Пакистан) • Доц. Шамсадин Керим (Египетский университет исламской культуры “Нур – Мубарак” – Казахстан) • Проф. Абульфазли Кияшимшаки (Университет имени Амира Кабира – Иран) • Проф. Мухаммед Саиди Мехр (Университет Тарбиат Модарес – Иран) • Доц. Анстар Джодик (Фрибургский университет – Швейцария) • Доц. Бахрам Гасанов (Университет имени Биолента Эджевита – Турция) • д.ф.фил. Сайяд Салахлы (Государственный комитет Азербайджанской Республики по работе с религиозными образованиями – Азербайджан) • Доц. Агиль Ширинов (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • Доц. Мубариз Джамалов (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • Доц. Мирнияз Мурсалов (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • Доц. Эльнура Азизова (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • Доц. Анар Гафаров (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • Доц. Ахмед Ниязов (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • Доц. Илькин Алимуратов (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • Доц. Асаф Ганбаров (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • Доц. Намик Абузаров (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • Доц. Эльвюсал Мамедов (Национальная академия наук Азербайджана – Азербайджан) • Доц. Аладдин Меликов (Национальная академия наук Азербайджана – Азербайджан) • Доц. Аслан Хабибов (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • Доц. Рашад Мустафа (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • д.ф.т. Джейхун Мамедов (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • д.ф.ф. Ковсер Тагиев (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • д.ф.т. Улькер Абузарова (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • д.ф.ф. Ибрагим Гулиев (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • д.ф.ф. Вюгар Самедов (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • д.ф.ф. Фаик Ахмедзаде (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • д.ф.ф. Ирада Тагиева (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • д.ф.ф. Кафказ Абдурахманов (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • д.ф.соц. Дашдемир Махмандаров (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • д.ф.ф. Алия Мурсалова (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан) • д.ф.соц. Эльнур Азимли (Азербайджанский институт теологии – Азербайджан)

ЛИТЕРАТУРНЫЕ РЕДАКТОРЫ:

Рена Хасратова

Лейла Салаева

ОТВЕТСТВЕННЫЙ СЕКРЕТАРЬ:

Эльнара Агаоглы

КОРРЕКТОР:

Эльнара Агаоглы

КОНТАКТЫ:

Магомед Нахчивани, 29 /Ясамальский район/Баку

journal@ait.edu.az

Тел.: (012) 436 77 66 (внутр. 402),

(070) 250 05 27

ISSN: 2618-0030

Тираж: 500

**Только авторы несут ответственность за факты и мысли, опубликованные в журнале
“Религиозные исследования”.**

№ 1 (10). ИЮНЬ 2023

**THE STATE COMMITTEE ON RELIGIOUS ASSOCIATIONS
OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN**

AZERBAIJAN INSTITUTE OF THEOLOGY

JOURNAL OF RELIGIOUS STUDIES

Publisher editor

Assoc. Prof. Agil Shirinov

Associate editor

Assoc. Prof. Mirniyaz Mursalov

EDITORIAL BOARD

Assoc. Prof. Mubariz Gurbanli (The State Committee on Religious Associations of the Republic of Azerbaijan) • Prof. Etibar Najafov (Azerbaijan) • Prof. Ilham Mammadzade (Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan) • Prof. Saffet Kose (Izmir Katip Celebi University, Türkiye) • Prof. Nabi Mehdiyev (Trakya University, Türkiye) • Prof. Zekeriya Gular (Istanbul 29 Mayıs University, Türkiye) • Prof. Abdullah Kahraman (Marmara University, Türkiye) • Prof. Mustafa Altundagh (Istanbul 29 Mayıs University, Türkiye) • Prof. Muammer Erbash (Dokuz Eylul University, Türkiye) • Prof. Damir Mukhetdinov (Moscow Islamic Institute, Russia) • Prof. Aalia Sohail Khan (Muslim Institute, Pakistan) • Assoc. Prof. Shamsadin Kerim (Egyptian University of Islamic culture Nur-Mubarak, Kazakhstan) • Prof. Abulfazl Kiyashimshaki (Amir Kabir University, Iran) • Prof. Mahammad Saidi Mehr (Tarbiat Modares University, Iran) • Assoc. Prof. Ansgar Jodik (University of Fribourg, Switzerland) • Assoc. Prof. Bahram Hasanov (Bulent Ejevit University, Türkiye) • PhD Sayyad Salahli (The State Committee on Religious Associations of the Republic of Azerbaijan) • Assoc. Prof. Agil Shirinov (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assoc. Prof. Mubariz Jamalov (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assoc. Prof. Mirniyaz Mursalov (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assoc. Prof. Elnura Azizova (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assoc. Prof. Anar Gafarov (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assoc. Prof. Ahmad Niyazov (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assoc. Prof. Ilkin Alimuradov (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assoc. Prof. Asaf Ganbarov (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assoc. Prof. Namig Abuzarov (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assoc. Prof. Elvusal Mammadov (Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan) • Assoc. Prof. Aladdin Malikov (Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan) • Assoc. Prof. Aslan Habibov (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assoc. Prof. Rashad Mustafa (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assist. Prof. Jeyhun Mammadov (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assist. Prof. Kovsar Tagiyev (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assist. Prof. Ulkar Abuzarova (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assist. Prof. Ibrahim Guliyev (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assist. Prof. Vugar Samadov (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assist. Prof. Faig Ahmadzadeh (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assist. Prof. Irada Tagiyeva (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assist. Prof. Gafgaz Abdurahmanov (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assist. Prof. Dashdemir Mahmandarov (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assist. Prof. Aliya Mursalova (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan) • Assist. Prof. Elnur Azimli (Azerbaijan Institute of Theology, Azerbaijan)

COPY EDITORS:

Rana Hasratova

Leyla Salayeva

EXECUTIVE SECRETARY:

Elnara Agaoglu

PROOFREADER:

Elnara Agaoglu

CONTACT:

Mahammad Nakhchivani 29, Yasamal, Baku

journal@ait.edu.az

Tel.: (012) 436 77 66 (ext. 402)

(070) 250 05 27

ISSN: 2618-0030

Circulation: 500

Facts, views and opinions published in Journal of Religious Studies belong solely to the authors.

No 1 (10). JUNE 2023